

Svar på interpellation 2003:20 av Margareta Cederfelt (m) om sexuellt överförbara sjukdomar.

Margareta Cederfelt har ställt följande fråga till mig: **Vilka åtgärder avser hälso- och sjukvårdslandstingsrådet vidta för att utveckla det förebyggande arbetet inom sexuellt överförbara sjukdomar i syfte att motverka den ökning som idag sker av smittspridningen bland dessa sjukdomar?**

Svar: Sexualundervisning, öppenhet kring sexualiteten, tillgång till smitt- och graviditetskydd samt tillgång till testning, behandling och rådgivning är nödvändigt för att främja ungdomars sexuella och reproduktiva hälsa. Inom Stockholms län finns kompetens och goda resurser för ett arbete med rådgivning kring sexuellt överförda infektioner liksom för hivprevention och sex- och samlevnadsarbete. I länet finns ca 40 ungdomsmottagningar och Sesammottagningar, Venhälsan, infektionsmottagningar, Järva mansmottagning, studentmottagningar, Klara Rådgivning, Psykhälsan, Lafa, RFSL, RFSU, Noaks Ark, Afris, Posithiva Gruppen, Riksförbundet För HivPositiva, Oasen m fl. som utifrån sina respektive kompetensområden arbetar för att förebygga hiv/STI (Sexuel transmitted infections) i länet.

Enligt undersökningar skyddar sig ungefär hälften av länets ungdomar 16 -25 år mot oönskad graviditet, flertalet med p-piller. Det faktum att många enbart skyddar sig med p-piller och att 25 % inte skyddar sig alls innebär sammantaget att ca 75 % av ungdomarna saknar smittskydd. Avsaknad av smittskydd och förändrade sexualvanor är faktorer som kan vara orsaken till att klamydia ökar sedan flera år, framför allt i gruppen unga vuxna. Den ökningen sker i hela landet och i hela Europa.

I Stockholms län finns ca 305.000 ungdomar i åldrarna 10 -25 år. Prognoser för den närmaste femårsperioden visar på en 10 % ökning av antalet ungdomar i länet. Även bland 10-14-åringar och 20-24-åringar sker en ökning under denna tidsperiod. Åldersgruppen 20-30 år svarar för 65 procent av klamydiafallen i länet, som förra året totalt uppgick till 5 947 fall, mot 5 500 året innan.

En utvärdering av Lafas kondomverksamhet, som startade 1987, visar på ett ökat behov av gratis kondomer som ett led i hivprevention och sex- och samlevnadsarbete. Verksamheten har ökat successivt samtidigt som behovet av kondomutdelning till MSM-gruppen ökar.

För att förbättra det förebyggande arbetet att minska de sexuellt överförbara sjukdomarna är det angeläget att bli förkorta väntetiderna vid Sesammottagningar, hud-och venkliniker m fl mottagningar som arbetar med testning och behandling av könssjukdomar. Väntetiderna bör vara högst en vecka. Det finns behov av att utreda möjligheterna till att inrätta en centralt

belägen mottagning för unga vuxna för hiv/STI-testning och rådgivning samt att kunna utöka Lafas utdelning av kondomer.

Sexualundervisning handlar om det fruktbara mötet mellan pedagogiska kunskaper, hälsofrämjande strategier och hälsa som kunskapsområde. Undervisningen måste också i högre utsträckning involvera både det manliga och kvinnliga perspektiven i arbetet. Ungdomsmottagningarna spelar en allt viktigare roll genom att samverka mera med skolan och utveckla det utåtriktade, uppsökande arbetet. Ungdomsmottagningarna utgör som ett viktigt komplement till skolans hälsovård en viktig roll i rådgivande och individuellt anpassat arbete.

I Stockholms kvalitetsarbete beskrivs det konkret hur man skall arbeta med en rad områden som t ex preventivmedelsrådgivning, unga män på mottagningen, samverkan och besök av skolklasser. I detta utvecklingsarbete spelar de medicinska och geografiska beredningarna en viktig roll.

Därmed anser jag att interpellationen är besvarad

Birgitta Sevefjord

Sjukvårdslandstingsråd